

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 5 lipca 1950 r.

Nr 27

T R E S C:

U S T A W A

Poz.: 250 — z dnia 28 czerwca 1950 r. o podatku gruntowym 303

ROZPORZĄDZENIA RADY MINISTRÓW:

- 251 — z dnia 3 lipca 1950 r. w sprawie zaliczenia poszczególnych powiatów do jednego z okręgów gospodarczych oraz ustalenia norm przeciętnego przychodu szacunkowego hektara gruntów dla celów wymiaru podatku gruntowego na rok 1950 308
- 252 — z dnia 3 lipca 1950 r. w sprawie ustalenia stawek podatku gruntowego dla celów wymiaru podatku gruntowego na rok 1950 313
- 253 — z dnia 3 lipca 1950 r. w sprawie obowiązku społecznego oszczędzania oraz ustalenia stawki oszczędnościowej dla uczestników funduszu B Społecznego Funduszu Oszczędnościowego na rok 1950 313
- 254 — z dnia 3 lipca 1950 r. w sprawie obowiązku uiszczenia przez niektóre kategorie gospodarstw rolnych podatku gruntowego w ziemiopłodach 314

250

U S T A W A

z dnia 28 czerwca 1950 r.

o podatku gruntowym.

Przedmiot opodatkowania.

Art. 1. 1. Podatkowi podlegają gospodarstwa rolne.

2. Za gospodarstwo rolne uważa się ogólny obszar gruntów, położonych w jednej gminie, które należą:

- a) do jednej osoby fizycznej lub prawnej bądź
- b) do członków najbliższej rodziny, albo do dwóch lub więcej osób fizycznych lub prawnych, a są objęte wspólną ich gospodarką.

3. Za wspólną gospodarkę uważa się gospodarkę rolną, prowadzoną przy wspólnym użytkowaniu bądź zabudowań gospodarczych, bądź też inwentarza żywego lub martwego i której potrzeby zaspokajane są z przychodów, osiągniętych z wspólnie użytkowanego obszaru gruntów.

4. Członek najbliższej rodziny jest to krewny w linii wstępnej lub zstępnej i jego małżonek, rodzeństwo i ich małżonkowie, małżonek oraz rodzice, rodzeństwo i dzieci małżonka.

Obowiązek podatkowy.

Art. 2. 1. Obowiązek podatkowy ciąży na posiadających gospodarstwa rolne osobach fizycznych, osobach prawnych oraz spadkach nie objętych.

2. Za posiadające gospodarstwo rolne uważa się osoby, które posiadają tytuł własności lub też które, nie posiadając tytułu własności, użytkują gospodarstwo jak właściciel.

Art. 3. Minister Finansów może w poszczególnych przypadkach przenieść w drodze rozporządzenia obowiązek podatkowy na użytkowników, nie odpowiadających warunkom art. 2.

Art. 4. 1. Obowiązek podatkowy rozpoczyna się z dniem 1 stycznia tego roku, w którym nastąpiło objęcie w posiadanie gospodarstwa rolnego lub ustaly okoliczności faktyczne, uzasadniające zwolnienie gospodarstwa rolnego od podatku.

2. Obowiązek podatkowy kończy się z upływem tego roku, w ciągu którego ustało posiadanie gospodarstwa rolnego lub powstały okoliczności faktyczne, uzasadniające zwolnienie gospodarstwa rolnego od podatku.

Art. 5. 1. Dla rolniczych spółdzielni wytwórczych i rolniczych zespołów spółdzielczych obowiązek podatkowy w odniesieniu do gruntów, przejętych od członków, powstaje bądź z chwilą przejęcia tych gruntów do wspólnego gospodarowania, bądź też — jeżeli członek spółdzielni zachował prawo indywidualnego zebrania zbiorów z gruntów, włączonych w roku jego przystąpienia do spółdzielni — z dniem 1 stycznia roku, następującego bezpośrednio po roku, w którym członek przystąpił do spółdzielni.

2. Dla członków spółdzielni, określonych w ust. 1, w odniesieniu do gruntów, przekazanych przez nich do spółdzielni, obowiązek podatkowy kończy się z chwilą powstania obowiązku podatkowego spółdzielni w odniesieniu do tych gruntów.

Podstawa opodatkowania.

Art. 6. Podstawę opodatkowania stanowi wyrażony w złotych ogół pożytków gospodarstwa rolnego, osiągnięty w roku podatkowym zarówno z produkcji roślinnej, jak i zwierzęcej (przychód szacunkowy), nie wyłączając przychodów z działów specjalnych, z wód zamkniętych oraz z innych źródeł, z których przychody nie podlegają podatкови obrotowemu.

Przychód szacunkowy i norma przeciętnego przychodu szacunkowego.

Art. 7. 1. Przychód szacunkowy gospodarstwa rolnego ustala się przez podsumowanie iloczynów, uzyskanych z pomnożenia liczby hektarów gospodarstwa, dla każdej klasy gruntów i dla każdego rodzaju użytków z osobna przez normę przeciętnego przychodu szacunkowego z 1 ha użytków rolnych; właściwą dla danej klasy gruntów, rodzaju użytków oraz miejsca położenia gruntów w obrębie strefy ekonomicznej i okręgu gospodarczego.

2. Norma przeciętnego przychodu szacunkowego z 1 hektara użytków rolnych wyraża, określony w złotych, ogół pożytków, przypadających średnio na 1 hektar gruntów w zależności od ich klasy i rodzaju użytków oraz miejsca położenia w strefie ekonomicznej i okręgu gospodarczym, a uzyskanych z eksploatacji gospodarstwa rolnego, nie wyłączając pożytków z działów specjalnych, jeżeli działy te nie przekraczają rozmiarów powszechnie przyjętych w tego rodzaju gospodarstwie rolnym.

3. Celem ustalenia norm przeciętnego przychodu szacunkowego z 1 hektara gruntów obszar całego Państwa dzieli się na trzy okręgi gospodarcze, każdy okręg zaś na cztery strefy ekonomiczne (miejską, podmiejską, wiejską i wiejską oddaloną), użytki rolne — na cztery rodzaje (grunty orne, łąki, pastwiska i lasy), a grunty orne, łąki i pastwiska — na sześć klas gruntów.

4. Rada Ministrów w drodze rozporządzenia corocznie:

- 1) zalicza każdy powiat do jednego z trzech okręgów gospodarczych,
- 2) ustala wyrażoną w złotych normę przeciętnego przychodu szacunkowego z 1 hektara gruntów w zależ-

ności od ich klasy, rodzaju oraz strefy ekonomicznej i okręgu gospodarczego.

5. Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Finansów określi w drodze rozporządzenia zasady oraz tryb zaliczania gromad do stref ekonomicznych, biorąc pod uwagę odległość od rynku zbytu, gęstość zaludnienia, uprzemysłowienie miejscowości oraz sieć komunikacyjną.

6. Dla określenia klasy gruntów miarodajne są dane z operatów katastralnych, sporządzonych na podstawie przepisów dekretu z dnia 24 września 1947 r. o katastrze gruntowym i budynkowym (Dz. U. R. P. Nr 61, poz. 344), a w braku tych katastrów — wyniki szacunkowej klasyfikacji gruntów, ustalone przez właściwe władze administracji rolnej. Minister Rolnictwa i Reform Rolnych ustali zasady i sposób klasyfikacji szacunkowej gruntów.

7. Przy ustalaniu liczby hektarów gospodarstwa rolnego dla celów opodatkowania bierze się pod uwagę ogólny obszar gruntów, zarówno użytkowanych jak i nieużytkowanych, z wyłączeniem gruntów, zwolnionych od podatku na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 1) — 5).

Przychody z działów specjalnych wód zamkniętych i z innych źródeł.

Art. 8. 1. Powiatowe rady narodowe dla powiatów, a miejskie rady miast, stanowiących powiaty miejskie — dla tych miast, określają corocznie w ramach, ustalonych przez Ministra Finansów, normy kwalifikowania działów specjalnych jako prowadzonych w większym rozmiarze, niż powszechnie przyjęty w gospodarstwie rolnym (art. 7 ust. 2) oraz normy szacunkowe przychodów z tych działów (ust. 3).

2. Za specjalne działy gospodarstwa rolnego uważa się nasiennictwo, sadownictwo, ogrodnictwo, uprawę kwiatów, uprawę niektórych roślin lekarskich, szkółki drzewek i krzewów, uprawę wikliny, chmielarstwo, jedwabnictwo, plantacje tytoniu, pszczelarstwo, łowiectwo, rybołówstwo, hodowlę ryb, połów i hodowlę raków, wydobywanie torfu, piasku, żwiru, kamieni, specjalnie rozwinięte: mleczarstwo, hodowlę bydła, koni, owiec i innych zwierząt użytkowych, hodowlę lub tuczenie ptactwa domowego, hodowlę innych ptaków itp. działy specjalne.

3. Jeżeli działy specjalne prowadzone są w gospodarstwie rolnym w rozmiarach przekraczających normy, o których mowa w ust. 1, do przychodu szacunkowego gospodarstwa rolnego (art. 7 ust. 1) dolicza się przychód z tych działów, ustalony na podstawie norm szacunkowych, określonych przez powiatową (miejską) radę narodową (ust. 1), a w braku tych norm — na wniosek obywatelskiej komisji podatkowej po wysłuchaniu opinii biegłych.

4. Do przychodu szacunkowego gospodarstwa rolnego (art. 7 ust. 1) dolicza się nadto przychód z wód zamkniętych oraz innych źródeł, z których przychody nie podlegają podatкови obrotowemu jak np. z furmaństwa, ustalony na wniosek obywatelskiej komisji podatkowej po wysłuchaniu opinii biegłych.

5. Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych może w drodze rozporządzeń w poszczególnych latach podatkowych w całym Państwie lub na poszczególnych jego obszarach dla wszystkich lub niektórych grup podatników zawiesić moc obowiązującą przepisów, dotyczących opodatkowania działów specjalnych.

Zwolnienia.

Art. 9. 1. Od podatku są zwolnione:

- 1) nieużytki, do których zalicza się lotne piaski, bagna, mokradła, sirome stoki i parowy, skały, szutrowiska, doły po żwirze, glinie, torfie, piasku itp., uznane w wyniku klasyfikacji gruntów za nieużytki,
- 2) grunty pod wodami otwartymi,
- 3) grunty pod torami kolejowymi, lotniskami oraz pod publicznymi drogami, placami i parkami,
- 4) grunty pod cmentarzami,
- 5) grunty, pozostające w zarządzie wojska bądź służby bezpieczeństwa publicznego i użytkowane w celach wojskowych, bądź w celach bezpieczeństwa publicznego, a nie w celach osiągania dochodu,
- 6) grunty, podlegające podatkowi od nieruchomości,
- 7) grunty, użytkowane przez muzea państwowe oraz przez publiczne szkoły podstawowe i prowadzone przez nie internaty, jak również grunty, użytkowane przez publiczne sierocińce, zakłady wychowawcze i opiekuńcze; za publiczne uważa się szkoły, sierocińce i zakłady, utrzymywane z funduszy Państwa,
- 8) grunty, nie będące poprzednio gruntami leśnymi i zalesione na podstawie pisemnego zezwolenia właściwej władzy oraz nieużytki zalesione bądź na podstawie ustawy o zalesieniu niektórych nieużytków, bądź dobrowolnie w sposób sztuczny — na okres lat trzydziestu, licząc od roku następnego po dokonaniu zalesienia,
- 9) grunty rolne, słabe i najslabsze, stanowiące własność Skarbu Państwa, a przekazane Lasom Państwowym w celu zalesienia — na okres lat pięciu, licząc od roku następnego po ich przekazaniu,
- 10) całkowicie lub częściowo w zależności od stopnia zmniejszenia się wartości użytkowej lasów ochronnych na skutek wprowadzonych ograniczeń w użytkowaniu — grunty pod lasami, uznanymi za ochronne — z tego powodu, że lasy:
  - a) zabezpieczają grunty przed zmywaniem i wyjąłowieniem, powstrzymują usuwanie się ziemi lub kamienia, przeszkadzają tworzeniu się dzikich potoków, obrywaniu się skał i spadkowi lawin,
  - b) chronią brzegi wód przed obrywaniem się, a źródła przed zasypaniem,
  - c) przeszkadzają powstawaniu lub rozszerzaniu się piasków lotnych lub parowów,
  - d) mają szczególne znaczenie dla obrony Państwa,
  - e) mają znaczenie przyrodniczo-naukowe,
- 11) poręby, powstałe w czasie wojny 1939—1945 r., zalesione w okresie trwania wojny lub w okresie lat pięciu po jej ustaniu — na okres lat dwudziestu, licząc od roku następnego po dokonaniu zalesienia,
- 12) grunty, zryte w czasie wojny 1939—1945 r. (okopy, rowy przeciwczołgowe) — na okres lat dwóch, licząc od roku następnego po ich zniwelowaniu (zasypaniu),
- 13) ogrody działkowe, odpowiadające warunkom, określonym w ustawie z dnia 9 marca 1949 r. o pracowniczych ogrodach działkowych (Dz. U. R. P. Nr 18, poz. 117),
- 14) grunty nieużytkowane (odłogi) co najmniej od dwóch lat — na okres lat dwóch po ich zagospodarowaniu (obsianiu),

15) grunty niezagospodarowane, a objęte przez majątki państwowe, spółdzielnie produkcyjne oraz przez osadników bezrolnych, małorolnych i średniorolnych, jeżeli objęcie ich w posiadanie nastąpiło po pierwszym kwiecień — w całości w danym roku podatkowym, a odłogi wchodzące w skład tych gruntów — ponadto jeszcze na jeden rok.

2. Zwolnienia, o których mowa w ust. 1 pkt 1)—5), stosuje się przez wyłączenie obszaru zwolnionego od liczby hektarów podlegających opodatkowaniu (art. 7 ust. 1 i 7).

3. Zwolnienia, o których mowa w ust. 1 pkt 6)—15), stosuje się przez odliczenie od podstawy opodatkowania gospodarstwa rolnego tej części podstawy opodatkowania, która przypada na obszar gruntów zwolnionych.

Art. 10. 1. Podatek oblicza się od podstawy opodatkowania (art. 6) przez zastosowanie ruchomej bądź stałej stawki podatkowej.

2. Rada Ministrów corocznie w drodze rozporządzenia ustala:

- 1) ruchome stawki podatkowe, nie niższe 2% i nie wyższe 20% podstawy opodatkowania, dla poszczególnych grup indywidualnych gospodarstw rolnych,
- 2) stałe stawki podatkowe w granicach do 10% podstawy opodatkowania dla gospodarstw rolnych, posiadanych przez:
  - a) Skarb Państwa,
  - b) przedsiębiorstwa państwowe oraz przedsiębiorstwa i majątki, pozostające pod zarządem państwowym,
  - c) instytucje ubezpieczeń społecznych, związki zawodowe oraz osoby prawne, których dochód zgodnie ze statutem jest obracany w całości na cele ogólnej użyteczności, naukowe, oświatowe, kulturalne, sportowe i dobroczynne,
  - d) szkoły rolnicze i instytucje naukowe lub należące do instytucji publiczno-prawnych zakłady doświadczalne, jeżeli grunty użytkowane są wyłącznie w celach naukowych lub doświadczalnych,
  - e) rolnicze spółdzielnie wytwórcze i rolnicze zespoły spółdzielcze.

3. Dla gospodarstw rolnych, posiadanych przez zakłady wychowawcze, działające na podstawie przepisów o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych, jak również zakłady opiekuńcze i sierocińce, utrzymywane przez stowarzyszenia i związki oraz instytucje i zakłady — jeżeli podlegają państwowemu nadzorowi i kontroli — oblicza się podatek według stawek, ustalonych dla przedsiębiorstw państwowych.

4. Przepis ust. 3 ma zastosowanie do podstawy opodatkowania od gruntów, nadanych osobom fizycznym i prawnym w trybie dekretu z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej oraz dekretu z dnia 6 września 1946 r. o ustroju rolnym i osadnictwie na obszarze Ziemi Odzyskanych i b. wolnego m. Gdańska, a następnie im objętych, ale pozostających w dotychczasowym użytkowaniu.

5. Jeżeli podatnik posiada gospodarstwa rolne w dwu lub więcej gminach w obrębie tego samego lub różnych powiatów na obszarze Państwa, podatek gruntowy oblicza się według stopy podatkowej, przypadającej od łącznej podstawy opodatkowania, ustalonej dla każdego z tych gospodarstw.

Ulgi.

Art. 11. 1. Jeżeli podatnik ma na utrzymaniu więcej niż czworo dzieci, korzysta z ulgi w wysokości 25% podatku, jeżeli ma więcej niż sześćro dzieci — w wysokości 50% podatku. Całkowite zwolnienie od podatku następuje wówczas, gdy podatnik ma więcej niż ośmioro dzieci na utrzymaniu.

2. Ulga, o której mowa w ust. 1, odnosi się tylko do tych podatników, których roczna podstawa opodatkowania nie przekracza 260.000 złotych.

3. Za dzieci uważa się dzieci z małżeństwa, pozamałżeńskie, przysposobione i pasierbów do lat czterech, jeżeli w roku poprzedzającym rok podatkowy nie posiadały własnych źródeł dochodu. Ulgi przyznaje się według stanu z dnia 31 grudnia roku, poprzedzającego rok podatkowy.

4. Ta sama ulga przysługuje również na dzieci starsze, pobierające naukę lub odbywające praktykę zawodową — do ukończenia przez nie dwudziestego czwartego roku życia, jeżeli nie posiadają własnych źródeł dochodu.

5. Jeżeli podatnikiem jest kobieta, ulga, o której mowa w ustępie poprzedzającym, następuje: w rozmiarze 25%, gdy ma na utrzymaniu więcej niż dwoje dzieci, w rozmiarze 50%, gdy ma na utrzymaniu więcej niż czworo dzieci. Całkowite zwolnienie następuje, gdy ma na utrzymaniu więcej niż sześćro dzieci.

6. Majątki państwowe, spółdzielnie produkcyjne oraz osadnicy bezrolni, małrolni i średniorolni, którzy po 1 kwietnia roku podatkowego objęli w posiadanie grunty niezagospodarowane, niezależnie od zwolnienia w tym roku podatkowym (art. 9 ust. 1 pkt 15) korzystają w następnym roku z ulgi w wysokości 50% podatku, przypadającego od podstawy opodatkowania, obliczonej z tych gruntów; jeżeli objęcie tych gruntów nastąpiło przed 1 kwietnia roku podatkowego, majątki oraz osadnicy korzystają w tym roku z ulgi w wysokości 75% podatku (całkowite zwolnienie od pierwszej raty oraz w 50% od drugiej raty), a w roku następnym — w wysokości 25% podatku.

7. Gospodarstwa rolne indywidualne i spółdzielcze, które w ramach zawartych umów kontraktacyjnych dostarczyły trzodę chlewną do punktów uspołecznionych sieci handlowej, korzystają z ulgi w wysokości do 50% podatku. Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych określi w drodze rozporządzenia wysokość ulgi dla poszczególnych grup gospodarstw w zależności od wysokości podstawy ich opodatkowania i wagi dostarczonego żywca; rozporządzenie to może przyznać także premie w formie obniżki w podatku gruntowym od każdej posiadanej sztuki przychówku bydła rogatego.

8. Gospodarstwa rolne indywidualne i spółdzielcze, które w ramach zawartych umów plantacyjnych (kontraktacji) dostarczyły na rzecz przedsiębiorstw gospodarki uspołecznionej bądź rośliny przemysłowe okopowe (burak, cykorja, ziemniak przemysłowy), oleiste (rzepak, rzepik, mak), włókniste (len, konopie), chmiel bądź też nasiona roślin — korzystają z ulgi w wysokości do 50% podatku, przypadającego proporcjonalnie od podstawy opodatkowania, obliczonej z uprawy tych roślin, jako z działu specjalnego (art. 8). Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych określi w drodze rozporządzenia wysokość ulgi dla poszczególnych grup gospodarstw w zależności od wysokości ich podstawy opodatkowania.

9. Ulgi, o których mowa w ust. 7 i 8, mogą być przyznane jedynie po dokonaniu wymiaru podatku odrębną decyzją władzy wymiarowej nawet w przypadku, gdyby okoliczności, uzasadniające ulgi, zaistniały przed dokonaniem wymiaru.

Art. 12. 1. Nadzwyczajne okoliczności istotnie osłabiające zdolność płatniczą podatnika np. klęski żywiołowe, długotrwała choroba, nieszczęśliwy wypadek mogą być podstawą do zastosowania ulgi przez władzę wymiarową z urzędu lub na wniosek podatnika w wysokości do 50% podatku w tym roku podatkowym, w którym okoliczności te zaszły. W wyjątkowych, gospodarczo uzasadnionych przypadkach, może nastąpić nawet całkowite zwolnienie od podatku.

2. Dla gospodarstw rolnych, których przychodowość została obniżona przez doznane szkody z powodu działań wojennych oraz dla gospodarstw, powstałych z przebudowy ustroju rolnego lub z osadnictwa, a jeszcze niezagospodarowanych lub zagospodarowanych niedostatecznie, władze wymiarowe mogą w latach 1950—1952 z urzędu lub na wniosek podatnika stosować ulgi w odpowiednim procencie. Jeżeli jednak ogólna suma podatku w okręgu danej władzy wymiarowej miałaby ulec z powodu zastosowania ulg, o których mowa, niżeniu więcej niż o 20%, wszystkie ulgi w podatku wymagają zatwierdzenia władzy wymiarowej hierarchicznie wyższego stopnia.

3. Przyznanie ulgi, o której mowa w ust. 1 i 2, może nastąpić jedynie po dokonaniu wymiaru podatku odrębną decyzją władzy wymiarowej, nawet w tym przypadku, gdy okoliczności, uzasadniające udzielenie ulgi zaistniały przed dokonaniem wymiaru.

4. Upoważnia się Ministra Finansów w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych:

- 1) do obniżania w drodze rozporządzeń podatku w granicach do 50% w poszczególnych latach podatkowych dla wszystkich lub niektórych grup podatników — a w szczególności dla członków zrzeszeń uprawy ziemi — w całym Państwie lub na poszczególnych jego obszarach,
- 2) do zwalniania w drodze zarządzeń od podatku lub określania podatku w wysokości 8% podstawy opodatkowania dla oddanych do bezpłatnego użytkowania odlogów i innych użytków rolnych niezagospodarowanych bądź pozostających w administracji publicznej — na okres nie dłuższy, niż lat sześć, licząc od roku oddania ich w użytkowanie.

Terminy.

Art. 13. 1. Podatek płatny jest w dwóch równych ratach do dnia 1 kwietnia i do dnia 1 listopada każdego roku.

2. Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych może wprowadzić w drodze rozporządzeń obowiązek wpłacenia zaliczek na podatek gruntowy dla wszystkich lub niektórych grup podatników. Rozporządzenia te określają sposób obliczania zaliczek i termin ich płatności.

3. W przypadku uiszczenia tytułem zaliczki na podatek (ust. 2) kwoty niższej, niż wymieniona w nakazie płatniczym jako pierwsza rata, podatnik winien uiścić różnicę w ciągu dwóch tygodni od dnia doręczenia nakazu płatniczego.

Podatek gruntowy w ziemiopłodach.

Art. 14. Rada Ministrów może wprowadzić w drodze rozporządzenia obowiązek całkowitego lub częściowego uiszczenia podatku gruntowego w ziemiopłodach w poszczególnych latach podatkowych dla wszystkich lub niektórych grup podatników w całym Państwie lub na poszczególnych jego obszarach; rozporządzenie to może określić równocześnie inne, niż przewidziane w art. 13 terminy płatności podatku w ziemiopłodach.

Obywatelskie komisje podatkowe.

Art. 15. 1. Przy władzach wymiarowych działają obywatelskie komisje podatkowe.

2. Obywatelskie komisje podatkowe powołane są:

1) do opiniowania wymiaru podatku gruntowego i wkładów oszczędnościowych rolnictwa dla poszczególnych gospodarstw rolnych i stawiania wniosków w kierunku:

- a) podwyższania wymiaru podatkowego dla gospodarstw o podstawie opodatkowania powyżej 360.000 złotych przez zwiększenie podstawy opodatkowania o ujawnione dochody nie zapracowane oraz inne, wynikające z art. 8 ust. 3 i 4,
- b) obniżania podatku gruntowego dla gospodarstw mało- i średniorolnych, których obciążenie, przy zachowaniu tej samej powierzchni, a bez zastosowania art. 8, wzrosło niewspółmiernie do średniego wzrostu przychodowości w gminie,

2) do opiniowania ulg podatkowych z tytułu zdarzeń losowych, zniszczeń wojennych bądź niedostatecznego zagospodarowania powstałych z parcelacji lub osadnictwa gospodarstw (art. 12),

3) do opiniowania odwołań i zażaleń w sprawach podatku gruntowego oraz innych należności, opartych na wymiarze tego podatku.

4) do stawiania wniosków w przedmiocie opodatkowania działów specjalnych, przekraczających rozmiary powszechnie przyjęte w gospodarstwie rolnym w ramach norm, określonych przez powiatową (miejską) radę narodową (art. 8 ust. 1, 3 i 4),

3. Obniżki w podatku gruntowym, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 lit. b), nie mogą w zasadzie w stosunku do poszczególnego podatnika ustalić wymiaru poniżej granic, odpowiadających średniemu wzrostowi przychodowości w gminie.

4. Skład oraz sposób i tryb powoływania obywatelskich komisji podatkowych ustali uchwała Rady Państwa na wniosek Rady Ministrów.

5. Minister Finansów w drodze rozporządzenia ustali tryb i zakres działania obywatelskich komisji podatkowych oraz osób wynagradzania członków tych komisji.

Art. 16. 1. Minister Finansów może z ogólnych wpływów podatku gruntowego przeznaczyć sumy w wysokości do 3% ogólnych wpływów tego podatku na wydatki, związane ze specjalnymi premiami, oraz na zwrot kosztów podróży i diet członków obywatelskich komisji podatkowych.

2. Minister Finansów lub upoważnione przez niego prezydium rad narodowych mogą przyznawać specjalne premie:

- 1) osobom zatrudnionym przy wymiarze i poborze podatku gruntowego oraz w akcji nadzoru w tym zakresie,
- 2) na cele kulturalno-oświatowe gromadom i gminom przodującym w uiszczaniu podatku gruntowego.

Podatek gruntowy a podatek dochodowy.

Art. 17. Podatnicy podatku gruntowego nie podlegają podatkowi dochodowemu od przychodów, osiągniętych z użytkowanego przez nich gospodarstwa rolnego, jeżeli bądź wcale nie mają innych źródeł przychodów, bądź też suma dochodów z pozostałych źródeł przychodów na podstawie przepisów o podatku dochodowym nie podlega opodatkowaniu tym podatkiem; podlegają jednak opodatkowaniu podatkiem dochodowym przychody z wydzierżawienia gospodarstwa rolnego lub jego części.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 18. 1. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy tracą moc obowiązującą wszelkie przepisy w przedmiotach nią unormowanych, a w szczególności:

- 1) art. 4 do 14 dekretu z dnia 20 marca 1946 r. o podatkach komunalnych (Dz. U. R. P. z 1947 r. Nr 40, poz. 198) z późniejszymi zmianami,
- 2) art. 9 do 11 ustawy z dnia 3 czerwca 1947 r. o nadzorze nad wymiarem i poborem podatku gruntowego (Dz. U. R. P. z 1949 r. Nr 21, poz. 146).

2. Przepisy, wymienione w ust. 1, stosuje się jednak do podatku gruntowego, przypadającego za lata podatkowe do 1949 r. włącznie.

3. Rozporządzenia, wydane na podstawie dotychczasowych przepisów, zachowują moc obowiązującą do chwili zastąpienia ich nowymi rozporządzeniami, opartymi na niniejszej ustawie, jeżeli nie są z nią sprzeczne.

4. Urzędy, podległe Ministrowi Finansów, a wskazane w drodze jego zarządzenia, upoważnione są do koordynowania działalności równorzędnych organów innych działów zarządu państwowego, zainteresowanych bądź powołanych do współdziałania przy ustalaniu podstawy opodatkowania, wymiarze i poborze podatku gruntowego oraz należności, opartych na wymiarze tego podatku i innych niepodatkowych należności od gospodarstw rolnych.

5. Do czasu powołania obywatelskich komisji podatkowych (art. 15 ust. 4—5) działają na dotychczasowych zasadach gminne społeczne komitety współdziałania i gminni delegaci społeczni do spraw podatku gruntowego.

Art. 19. Wykonanie ustawy porucza się Ministrowi Finansów.

Art. 20. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1950 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *B. Bierut*

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Minister Finansów: *K. Dąbrowski*